

BIVŠI OSUMNJIČENIK INSISTIRA NA ISTINITOSTI SVOG ISKAZA

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

On je sudijama kazao da bi istu stvar rekao i u sopstvenu odbranu. Bivši osumnjičenik za ratne zločine zaključio je svoj iskaz na suđenju trojici nekadašnjih generala konstatacijom da je u svim prilikama govorio istinu.

Nekadašnji komandant hrvatske vojne policije, Mate Laušić, nastavio je da tvrdi kako bi njegov iskaz bio isti i da mu je status drugačiji.

„Moj iskaz, nezavisno od svog oblika ili svojstva u kojem ga dajem – kao osumnjičenik ili svedok, ili možda čak kao optuženik – bio bi uvek isti“, rekao je on pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ).

Laušić se pojavio na suđenju bivšim generalima Anti Gotovini, Ivanu Čermaku i Mladenu Markaču, koji se terete za organizovanje trajnog raseljavanja Srba iz Hrvatske u periodu od jula do septembra 1995.

U optužnici se navodi da su njih trojica predvodila „deportaciju i prisilno raseljavanje, uništavanje i spaljivanje srpskih kuća i preduzeća, otimanje i pljačku javne ili privatne srpske imovine, te ubistva [i] ostale nehumane postupke“.

Svedok je u vreme Operacije Oluja – tokom koje je hrvatska vojska povratila područje Krajine, koje su do tada kontrolisali srpski pobunjenici – bio nadležan za vojnu policiju.

Kancelarija tužioca je Laušića u maju 2004. saslušala kao optuženika, a u jednom sudskom dokumentu on je, zajedno sa trojicom generala, bio pomenut i kao učesnik „zajedničkog zločinačkog poduhvata“.

Međutim, Tribunal ga nikada nije optužio. Pošto bi u naredne dve godine sud trebalo da bude zatvoren, tužiocima više ne mogu da pokreću nove postupke.

Odbrana je nastojala da ospori dokaze ovog svedoka – koji je tvrdio kako njegovi ljudi u vreme Operacije Oluja nisu bili u stanju da obezbede disciplinu unutar hrvatskih formacija, jer im je nedostajala podrška glavne vojne komande.

Tokom oposedmičnog unakrsnog ispitivanja Laušića, Markačev branilac Goran Mikuličić je osporavao ključni navod protiv svog klijenta: da je on – zajedno sa saoptuženicima – sudelovao u zaveri pokojnog hrvatskog predsednika, Franje Tuđmana, čiji je cilj bilo proterivanje srpskog stanovništva iz Krajine činjenjem zločina.

Mikuličić je Laušića pitao da li je ikada od najviših državnih zvaničnika on lično primio naređenje „formalno ili neformalno, da građane srpske nacionalnosti u Republici Hrvatskoj treba mučiti, šikanirati, da zločine nad njima treba tolerisati ili čak ohrabrivati, kako bi ih se proteralo iz Hrvatske?“.

Laušić je odgovorio kako ni Tuđman ni pokojni ministar odbrane Gojko Šušak – koji se takođe u optužnici pominje kao učesnik takozvanog zajedničkog zločinačkog poduhvata – nikada od njega nisu tražili da čini bilo šta što bi bilo protivno njegovoj radnoj etici, njegovom pogledu na svet, ili njegovom profesionalizmu.

Objasnio je i da je u svakoj prilici kada je Šušku govorio o tome da pripadnici hrvatske vojske čine zločine, njegova reakcija bila „odlučna“.

On je zahtevao snažnu akciju vojne policije protiv počinitelja – kazao je svedok.

„On je tražio da mu se prijavi svaki vid nedoličnog ponašanja, svejedno da li su u pitanju časnici hrvatske vojske ili njihove kolege iz ministarstva unutrašnjih poslova – a bilo je takvih slučajeva“, rekao je Laušić.

Mikuličić je želeo da čuje i da li je Laušić znao za bilo kakve dogovore o tome da nezakoniti postupci pripadnika hrvatske vojske nižeg ranga treba da ostanu nekažnjeni.

On je odgovorio kako je, po njegovom mišljenju, postojao tolerantan odnos prema odsustvu discipline na tom nivou, koji je nastao kao posledica saosećanja komandanata sa svojim potčinjenima.

„[Ova tolerancija] nije proisticala ni iz kakvih naređenja, nego [iz činjenice] da su, kao pojedinci, komandanti poticali iz istog dela naroda kao i oni kojima su komandovali, te su se – protivno principima profesionalizma – u procesu odlučivanja rukovodili predrasudama“, kazao je on.

„Oni su to činili radi empatije sa počiniteljima kao ljudima koji nisu izbegli zamke svojih vlastitih frustracija, koji su patili u ratu i bili progonjeni u ratu.“

Potom je Laušića ispitao i Čermakov branilac Stiven Kej (Steven Kay).

On je svedoku rekao kako naređenje o potčinjavanju jedinice vojne policije kninskoj četi – koje je bilo upućeno njegovom klijentu – nikada nije izvršeno.

Kej je svedoku i pokazao dotično naređenje.

„Ovo ne znači da su oni bili potčinjeni komandantu garnizona u Kninu“, kazao je.

U optužnici se navodi da je Čermak na mesto komandanta Kninskog garnizona bio imenovan 5. avgusta 1995. – drugog dana Operacije Oluja. Tužioci pokušavaju da dokažu da je Čermak imao stvarnu kontrolu nad jedinicama hrvatske vojske koje su bile pridružene Kninskom garnizonu, te da je odgovoran za njihovo disciplinovanje i nadziranje.

Laušić je rekao da se u odredbi precizira kako vojna policija svoje dnevne izveštaje o bilo kakvim zločinima

treba da šalje „najvišem komandantu hrvatske vojske u toj zoni odgovornosti“.

Suđenje se nastavlja.

Focus: Medunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/bivsi-osumnjicenik-insistira-na-istinitosti>